

همه چیز برای انتخاب یک چادر

بررسی و معرفی انواع چادر

سیده عذرا موسوی

چادر ملی: چادر ملی از آن دست چادرهایی بود که وقتی آمد، بلافاصله موافقان و مخالفان زیادی پیدا کرد. البته تعداد موافقان بیشتر بود، چون به سرعت گسترش یافت. موافقان معتقد بودند که این چادر به خانمها آزادی عمل بیشتری می‌دهد، بدون آن که لازم باشد چادرشان را نگه دارند. مخالفان هم برای خود دلایل قانع کننده‌ای داشتند. چون رفتار بعضی از خانمها این چادر را لوث کرده بود. مدل ماهی و تنگ آن به همه چیز شبیه بود جز چادر. خانمی را دیدم که از روی چادرش جلیقه زمستانی پوشیده بود و در نمونه‌ای دیگر خانمی از روی چادر شال گردن پیچیده بود. مشاهده‌هایی از این دست، این ذهنیت را ایجاد می‌کرد که چادر ملی مانثوبی است که آن را به سر کشیده‌اند!

چادر ملی در واقع چادر ساده‌ای است که از دو طرف آستین دارد. در بعضی از مدل‌های آن آستین از آرنج به پایین است. آستین می‌تواند کلوش یا راسته باشد که معمولاً با حریر یا نوار و یا منجوق‌دوزی تزئین می‌شود. جلوی چادر می‌تواند باز باشد و یا به وسیله زیپ و دکمه مخفی بسته شود.

چادر دانشجویی: چادر ساده ایرانی است به صورت کلوش که مکانی برای بیرون آوردن دست‌ها در آن در نظر گرفته شده است. این چادر کش‌دار و جلو باز است و نیاز به الگو دارد.

چادر کمری: چادر کمری یا همان قجری که مانند پیراهن از سر پوشیده می‌شود. از پشت یکسره است ولی از جلو دو تکه به نظر می‌رسد. قسمت پایین دامنی است که تا زمین می‌رسد و با کمربندی از پشت گره می‌خورد به همین خاطر از سنگینی چادر گرفته می‌شود. قسمت بالایی که دسته‌های چادر است با کش روی سر ثابت شده و بلندی آن تا زانو است. اگر شخص رو بگیرد، دو تکه بودن آن مشخص نمی‌شود. در مدلی از آن، قسمت بالا مثل یک مقنعه آستین‌دار است. مقدار پارچه این چادر به اندازه چادر ساده است.

چادر شالی: جدیدترین مدل چادر است که آن را تن «مامان نرگس» در سریال «روز حسرت» دیده‌اید. این مدل چادر خیلی هم شبیه چادر

چادر، تقریباً همواره یکی از پوشش‌های رایج زنان مسلمان بوده است. رنگ، طرح و تزئینات چادر در هر منطقه و شهری برخاسته از سلیقه و نگرش زنان آن منطقه بوده و از شهری به شهر دیگر فرق داشته است، اما در سال ۱۲۹۶ هجری سلطان عبدالحمید به دنبال عکس‌برداری جهانگردان از زنان استانبول و در پی انتشار رمان «آزاده» اثر «پیرلوتی» که داستان رابطه عاشقانه یک اروپایی با همسر محجبه یک مسلمان بود، فرمان داد تا زنان چادرهای سیاه بپوشند و پیچه بزنند. این نوع پوشش پس از مدتی در تبریز نیز رواج یافت.

با گذشت زمان، بعضی از کشورها که در تعریف تجدد و دین دچار اشتباه شده بودند به کشف حجاب پرداختند. حکومت‌ها در مصر، الجزایر و ترکیه آن را منع کردند و در ایران نیز در ۱۷ دی ۱۳۱۴ به فرمان رضاشاه از سر زن‌ها چادر برداشتند. پس از سقوط رضاشاه در شهریور ۱۳۲۰ از این محدودیت‌ها کاسته و مقاومت مردم عملاً مانع اجرای قانون شد، هرچند، هنوز هم حرمت چادر حفظ نمی‌شد.

انقلاب اسلامی نقطه عطفی برای چادر مشکی بود. تمام زنان شهری که تا آن زمان از چادرهای رنگی استفاده می‌کردند، در بحبوحه انقلاب، آن را کنار گذاشتند و چادر مشکی بر سر کرده و در راهپیمایی شرکت کردند. یکی از عکاسان خارجی که در آن روزها از خیابان‌های تهران عکس‌برداری می‌کرد، در توصیف آن روزها می‌گوید «زنان ایرانی با چادرها مشکی مانند دریایی بودند که رژیم شاه را بلعیدند، همان‌طور که من در حین عکاسی از این زنان چادر مشکی به وحشت افتادم.»

امروزه در میان زنان کشورهای مسلمان، چادر یکی از انواع حجاب شرعی و کامل‌ترین شکل آن تلقی می‌شود. از آن‌جا که قرار است حجاب مایه آرامش باشد، پس شما هم چادری را انتخاب کنید که با آن راحت‌ترید.

چادر ساده: این چادر که دیگر، معرف حضور همه هست. چادری که از یک قواره پارچه یعنی ۴/۵ متر با عرض ۱۱۵ - ۱۱۰ سانت به صورت دو تکه دوخته می‌شود، البته اگر عرض پارچه ۱۸۰ سانتی‌متر باشد، یک تکه می‌شود. بعضی از خانمها برای این که راحت‌تر بتوانند آن را روی سر نگه دارند، به آن کش می‌زنند. تعدادی از خانمها هم که دوست ندارند چادرشان زیادی ساده باشد، به لبه جلویی آن نوارهای تزئینی می‌دوزند.

چادر لبنانی: در مدل اصلی آن اگر شخصی که چادر را سر کرده دست‌هایش را باز کند، شما یاد ماتوهای کلوش (خفاشی) می‌افتید. زیرا این چادر آستین ندارد بلکه جایی برای بیرون آوردن دست‌ها روی چادر ایجاد شده و یک مچ ۱۰ سانتی به آن دوخته شده است. چادر به وسیله کش روی سر نگه داشته می‌شود و جلوی آن به صورت مورب بسته می‌شود یعنی چپ و راست.

به این صورت که به لبه طرف راست کشی به اندازه مچ دوخته می‌شود که آن را به دست چپ می‌اندازید و سمت چپ چادر در پهلوی راست شما نگه داشته می‌شود. چادر از زیر چانه و روی سینه به وسیله یک دکمه بسته می‌شود. پوشیده بودن این چادر به شما این امکان را می‌دهد تا در زیر آن لباس راحت‌تری بپوشید، زیرا به هیچ وجه باز نیست. برای تهیه این چادر به ۳/۵ متر پارچه با عرض ۱۸۰ سانتی‌متر نیاز است.

صدفی لبنانی: مدل کلی آن شبیه لبنانی است، با این تفاوت که در بالای سر مقنعه‌ای و در جلوی صورت روبند و یا چانه دارد و از جلو زیپ می‌خورد.

چادر عراقی: یا همان عربی خودمان. در این مدل هم روی خود چادر برای بیرون آوردن دست‌ها برشی ایجاد شده است با این تفاوت که دیگر حتی مچ هم ندارد. در داخل چادر و روی کمر به اندازه ۲۰-۳۰ سانتی‌متر از پارچه چادر باقی می‌ماند. (مثل یک جای دوخت پهن). جلوی این چادر باز است و برای تهیه آن به ۷/۵ متر پارچه با عرض ۹۰-۱۰۰ سانتی‌متر نیاز است.

اگر تصمیم گرفته‌اید که چادر را ندوزید و آماده از بازار تهیه کنید مواظب باشید که به جای چادر، عبا نخرید. زیرا وقتی که سرش کردید، با عرض معذرت باید بگویم که شبیه پنگوئن خواهید شد. زیرا قسمتی که در اصل باید روی شانه قرار گیرد، شما به سر کشیده‌اید.

چادر حجازی: این مدل، تنها مدلی است که شما می‌توانید در آن آستین را به معنای واقعی خودش ببینید. زیرا آستین به شکل معمولی و از زیر بغل برش خورده است. این چادر نیز مانند چادر لبنانی به صورت مورب (چپ و راست) بسته می‌شود. برای تهیه آن به ۵ متر پارچه با عرض ۱۸۰ سانتی‌متر نیاز است. مدل‌های بحرینی، لبنانی، عراقی و حجازی به دو صورت چرخی و دست‌دوز تهیه می‌شوند که دست‌دوز آن بسیار زیباتر و تمیزتر است اما هزینه آن دو برابر خواهد شد، چون وقت و زحمت بیش‌تری می‌طلبد. امیدوارم که توانسته باشم در گرفتن تصمیم کمکتان کنم. در پایان از خانم بختیاری که در کارگاه کوچکش مرا در تهیه این مطلب کمک کردند، سپاسگزارم.

نیست. چون مثل مانتویی است که از جلو شال می‌خورد و به وسیله زیپ مخفی بسته می‌شود. خانم بختیاری که در کارگاه کوچک اما گرم و صمیمی‌اش انواع چادرها را می‌دوزد، می‌گوید «بعضی از شرکت‌ها که مایلند کارکنان زن‌شان ظاهری پوشیده، با وقار و آراسته باشند، این مدل را سفارش می‌دهند.»

اگر آدم ناشی‌ای باشید و با هر یک از مدل‌های زیر برای بار اول برخورد کنید، فکر می‌کنید که همه آنها چادر عربی هستند ولی تفاوت هر یک از این چادرها با دیگری، آن را زیبا و منحصر به فرد کرده است.

چادر بحرینی (بحرانی): برای تهیه این چادر به ۲/۵ متر پارچه با عرض ۱۸۰ سانتی‌متر و یا ۵ متر پارچه با عرض ۹۰-۱۰۰ سانتی‌متر نیاز است که در عرض کم، چادر دو تکه می‌شود. برش پایین چادر هلالی است و آستین‌ها به صورت جدا، از آرنج به چادر دوخته می‌شود. عرض آستین‌ها ۲۵ سانتی‌متر و گشاد است که معمولاً روی سر آستین به وسیله حریر، گلدوزی و یا منجوق دوزی تزئین می‌شود.

صدفی بحرینی: مدل کلی آن شبیه بحرینی است با این تفاوت که در بالای سر، مقنعه‌ای (سایبان) و در جلوی صورت روبند دارد و از جلو زیپ می‌خورد که مخفی نیست.

